

Boruta, Mirosław

Sześćdziesiąt lat prasy polskiej i Polski dotyczącej w Australii (1928-1988) : bibliografia czasopism, dodatków i wydawnictw periodycznych

Kwartalnik Historii Prasy Polskiej 29/1, 131-148

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MIROSLAW BORUTA (Kraków)

SZESZĆDZIESIĄT LAT PRASY POLSKIEJ I POLSKI DOTYCZĄCEJ
W AUSTRALII (1928—1988).
BIBLIOGRAFIA CZASOPISM, DODATKÓW I WYDAWNICTW
PERIODYCZNYCH

Pamięci Mariana Szczepanowskiego

1. UWAGI WSTĘPNE

Bibliograficzne badania nad wydawnictwami polskich środowisk emigracyjnych i mniejszościowych zaawansowane są w bardzo różnym stopniu. Wiele cennych pozycji bibliograficznych, tak w kraju, jak i za granicą, już się ukazało, wiele jednakże opracowanych zostało w formie maszynopisów bądź kartotek, a dostęp do nich jest niejednokrotnie utrudniony¹.

Nieliczne do czasów II wojny światowej skupisko polskie w Australii obliczane jest dzisiaj na 180 000 osób². Również i ono może poszczycić się wieloma wydawnictwami zwartymi i periodycznymi. Pierwsza kompleksowa bibliografia zawierająca także i te ostatnie ukazała się dopiero w 1986 r. i ma charakter wstępnego zarysu problematyki³.

Ogrom wysiłków badawczych związanych z polską prasą w Australii podjął zmarły w 1981 r. Marian Szczepanowski. Na łamach „Wiadomości Polskich” publikował artykuły o pierwszych pismach, wydawanych jeszcze w latach międzywojennych, ogłaszał również drukiem zestawienia bibliograficzne, zaś w maszynopisie pozostaje jego, powstała w 1969 r., praca *Spis tytułów prasy polskiej wydawanej kiedykolwiek w Australii, a znajdujących się w zbiorach Towarzystwa Wiedzy o Polsce w Południowej Australii w Greenacres*⁴.

¹ Por. Wł. Chojnacki, *Dokumentacja bibliograficzna Polonii zagranicznej w latach 1961—1975 (Szkic bibliograficzny)*, „Przegląd Zachodni”, 1975, z. 5/6, s. 11—39; tenże, *Prace bibliograficzne o Polonii w latach 1961—1975*, [w:] *Stan i potrzeby badań nad zbiorowościami polonijnymi*, pod red. H. Kubiaka i A. Pilcha, Wrocław 1976, s. 237—251; tenże, *Stan i potrzeby bibliografii Polonii zagranicznej (Szkic bibliograficzny)*, „Problemy Polonii Zagranicznej”, t. 2: 1961, s. 7—37. Z prac wydanych ostatnio na szczególną uwagę zasługują: Wł. Chojnacki, W. Chojnacki, *Bibliografia kalendarzy polonijnych 1838—1982*, Wrocław 1984; W. Chojnacki, *Polonia (d. Polonia Zagraniczna). Bibliografia publikacji wydanych w kraju w roku... wraz z uzupełnieniami za rok...* (11 pozycji wydanych w Krakowie w latach 1977—1988), czy też *Materiały do bibliografii dziejów emigracji oraz skupisk polonijnych w Ameryce Północnej i Południowej w XIX i XX wieku*, pod red. I. Paczyńskiej i A. Pilcha, Warszawa—Kraków 1979.

² Zob. Ch. A. Price, *The Demography of Polish Settlers in Australia*, [w:] *Polish People and Culture in Australia*, ed. by R. Sussex and J. Zubrzycki, Canberra 1985, s. 14—46.

³ S. Robe, *The Poles and Australia. A Bibliographical Record 1775—1980*, Melbourne 1986.

⁴ Zob. też inne prace tego autora: *Biuletyn Millenium*, [w:] *Polski Ośrodek Millenium Enfield, Południowa Australia, 1954—1979*, Adelaide 1981, s. 62—86; *Czterdziestolecie prasy polskiej w Australii*, „Wiadomości Polskie”, R. XXVI: 1968, nr 50/52, s. 10—11; „Dział Polski” — dodatek polski w „*Courier Australien*” (1931—

W maszynopisie pozostaje również i drugie ważne opracowanie poświęcone polskim wydawnictwom w Australii, pióra ks. Konrada E. Trzeciaka⁵. Jednakowoż obie te pozycje wykorzystał w swojej monumentalnej pracy *Bibliografia czasopism polskich wydanych poza granicami kraju od września 1939 roku* (t. 1—4) Jan Kowalk⁶. Opisując poszczególne tytuły prasowe wychodzące w Australii, w ponad 90% oparł się on na maszynopisie M. Szczepanowskiego. Autor ten, przygotowując piątą tom wymienionego wydawnictwa, skorzystał również, w interesującej nas tutaj tematyce, ze zbiorów Biblioteki Polskiej w Londynie i informacji pochodzących od dr. Wojciecha Chojnackiego⁷.

Wiadomości dotyczące prasy polskiej w Australii przed 1939 r. uzyskać można także dzięki opracowaniom książkowym⁸, natomiast informacje o współczesnych, a niekiedy zupełnie niedawno powstałych czasopismach pochodzą z kilku publikacji⁹.

Największe zbiory prasy polskiej wydawanej w Australii dostępne są w siedzibie Polskiego Towarzystwa Historycznego w Australii (Greenacres, South Australia), National Library of Australia (Canberra, Australian Capital Territory), Polish Emigré Press Archive (San Jose, California), w Bibliotece Polskiej w Londynie, w Polsce zaś w Bibliotece Narodowej (Warszawa) i Bibliotece Jagiellońskiej (Kraków).

2. ZAŁOŻENIA BIBLIOGRAFII

Przy układaniu bibliografii przyjęto następujące zasady:

a) tytuły czasopism podane zostały w układzie alfabetycznym z zachowaniem reguły „letter-by-letter”;

b) opis obejmuje: tytuł i podtytuł polski czasopisma lub nazwę organizacji, częstotliwość ukazywania się, roczną datę początkową i końcową (dla czasopism,

1933), tamże, R. XXVII: 1969, nr 7, s. 5, nr 8, s. 5, nr 9, s. 5, nr 10, s. 5; *Dzieje szkolnictwa polskiego w Australii (do roku 1970)*, [w:] *Forum Polonijne 1974. Przemówienia — Referaty — Dyskusje*, pod red. H. Kubiaka, Kraków 1976, s. 145—174; *Pisma i jednolitości Karpaczków w Australii*, Adelaide 1977; „*Polonia Australijska*” (1930—1931), „*Wiadomości Polskie*”, R. XXVII: 1969, nr 1, s. 5, nr 2, s. 5; *Zarys monografii. Rubryki i dodatki „Wiadomości Polskich*”, [w:] *Srebrny Jubileusz. Dodatek na 25-lecie „Wiadomości Polskich*”, pod red. Jana Dunin-Karwiciego, Sydney 1979, s. X—XII.

⁵ Ks. K. E. Trzeciak, *Prasa polska w Australii oraz inne wydawnictwa*, 1959 (mpis).

⁶ Wydanie fotooffsetowe tej pracy ukazało się nakładem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1976. W nawiązaniu do niej powstały dwie publikacje W. Chojnackiego: recenzja w: „*Przegląd Polonijny*”, 1980, z. 1, s. 128—132 oraz *Uwagi szczegółowe do pracy Jana Kowalka pt. „Bibliografia czasopism polskich wydanych poza granicami kraju od września 1939 roku”*, „*Studia Polonijne*”, t. 5: 1983, s. 279—303.

⁷ J. Kowalik, *Bibliografia czasopism polskich wydanych poza granicami kraju od września 1939 roku*, t. 5, I: 1973—1984, II. Suplement do tomów 1—4, Lublin 1988.

⁸ Zob. L. Paszkowski, *Polacy w Australii i Oceanii 1790—1940*, Londyn 1962; tenże, *Poles in Australia and Oceania 1790—1940*, Sydney 1987. Wcześniejszą bibliografię prasy polskiej w Australii (29 pozycji) można też znaleźć w pracy M. Gilson i J. Zubrzyckiego *The Foreign-language Press in Australia 1848—1964*, Canberra 1967.

⁹ Np. R. Czernkowski, J. Pakulski, *Polish organizations in Australia. An Updated and Classified Directory*, Hobart 1987 (mpis powielany); A. Gawroński, *Zarys rozwoju piśmiennictwa polskiego w Australii po r. 1948*, [w:] *O język i kulturę polską w środowiskach polonijnych* (w druku); M. Kaluski, *The Poles in Australia*, Melbourne 1985.

co do których data początkowa bądź końcowa nie jest znana, i pism wychodzących współcześnie zastosowano jednolicie znak „?”), miejscowość, stan;

c) ze względu na dużą liczbę wydawnictw, w których tytułe występują określenia „Biuletyn”, „Komunikat” itp. oraz nazwa organizacji, zastosowano konsekwentnie „regułę pierwszeństwa” dla tych właśnie określeń;

d) podtytuły angielskie, będące tłumaczeniami z języka polskiego, zostały opuszczone;

e) odsyłacze zastosowano do czasopism, które zmieniły tytuł w sposób znaczny, i dla pism wymienionych w punkcie „c” ze względu na ich liczbę (biorąc pod uwagę rozmiary bibliografii, nie zastosowano odsyłaczy zwrotnych);

f) do bibliografii włączone zostały wydawnictwa periodyczne, nie będące czasopismami *sensu stricto* (kalendarze), prasa wydawana bądź subsydiowana przez placówki dyplomatyczne oraz prasa wydawana bądź czytana w środowiskach Żydów polskich (w tym jeden tytuł sprzed 1928 r.); zostało to każdorazowo zaznaczone pod opisem danego wydawnictwa;

g) dodatki periodyczne zostały umieszczone w porządku alfabetycznym, z podaniem lat ich ukazywania się, pod opisem danego czasopisma.

Skutkiem rozbieżności danych oraz konieczności konsekwentnego zestawienia tytułów niemożliwe stało się chociażby wyodrębnienie z dorobku wydawniczego „Tygodnika Polskiego” okresu, w którym czasopismo to poprzedzał „Tygodnik Katolicki”, czy też — z drugiej strony — połączenie czasopism „Nasz Sztandar” i „Czuwaj”, jak sugeruje to Wojciech Chojnacki (por. *Uwagi...*, s. 291).

Wszelkie błędy, opuszczenia i powtórzenia, jakie mogły zdarzyć się w trakcie opracowywania bibliografii — powstałej przede wszystkim w oparciu o wtórne źródła naukowe — obciążają, rzecz jasna, wyłącznie jej autora.

BIBLIOGRAFIA CZASOPISM, DODATKÓW I WYDAWNICTW PERIODYCZNYCH POLSKICH I POLSKI DOTYCZĄCYCH WYDAWANYCH W AUSTRALII W LATACH 1928—1988

1. ADELAIDE UNIVERSITY POLISH CLUB NEWSLETTER
niereg., 1971—?, Adelaide, SA

2. AUSTRALIAN JEWISH NEWS
tyg., 1933—?, Melbourne, VIC

U w a g a: czasopismo wydawane bądź czytane przez Żydów polskich

3. AUSTRALIAN JEWISH TIMES
tyg., 1895—?, Sydney, NSW

U w a g a: czasopismo wydawane bądź czytane przez Żydów polskich (sprzed roku 1928)

4. AUSTRALIAN WORKER
dwutyg., 1893—?, Sydney, NSW

U w a g a: w latach 1950—1958 czasopismo publikowało dodatek w języku polskim

5. AVE MARIA
mies., 1959—?, Melbourne, VIC

6. BEZ MASKI. BIULETYN BEZPŁATNY
niereg., 1956—1957, Athol Park, SA

7. BIAŁO-CZERWONE KOŁO
?, 1971—1976, ?, ?
Biuletyn Duszpasterstwa Polskiego w Marayong zob. Przegląd Katolicki. Organ
Duszpasterstwa Polskiego w Australii i Nowej Zelandii

8. BIULETYN. FEDERACJA POLSKICH ORGANIZACJI W WIKTORII
niereg./roczn./półroczn./roczn., 1965—?, Melbourne, VIC

9. BIULETYN GŁOS MILLENIUM
mies., 1967—?, Enfield, SA

U w a g a: czasopismo posiada dodatki —
Biuletyn Organizacyjny Koła Biało-Czerwonego, 1967—1972
Biuletyn Organizacyjny Klubu Sportowego Polonia — Adelaide, 1968—1970
Biuletyn Organizacyjny Związku Polaków — Ottoway, 1970—1972

10. BIULETYN INFORMACYJNO-SPRAWOZDAWCZY. ZWIĄZEK POLAKÓW
NOWEJ POŁUDNIOWEJ WALII. ODDZIAŁ CABRAMATTA
niereg., 1962—?, Cabramatta, NSW

11. BIULETYN INFORMACYJNY DUSZPASTERSTWA POLSKIEGO DIECEZJI
MAITLAND
mies., ?—1970—?, Mayfield, NSW

12. BIULETYN INFORMACYJNY. KLUB SPORTOWY „POLONIA” ADELAIDE
niereg., 1953—?, Adelaide, SA

Biuletyn Informacyjny Klubu Karpaczków w Melbourne zob. Komunikat
Klubu Karpaczków. Klub Karpaczków Melbourne

13. BIULETYN INFORMACYJNY KLUBU POLSKIEGO W WHYALLA
niereg., 1968—?, Whyalla, SA

14. BIULETYN INFORMACYJNY — KOŁO BYŁYCH ŻOŁNIERZY ARMII KRA-
JOWEJ, ODDZIAŁ W NOWEJ POŁUDNIOWEJ WALII
niereg., 1952—1956/1962—1963, Kings Cross/Sydney, NSW

U w a g a: w latach 1957—1961 i 1964 jako dodatek do Wiadomości Polskie.
Pismo Polaków w Australii i Nowej Zelandii

15. BIULETYN INFORMACYJNY. KOŁO TECHNIKÓW POLSKICH — MEL-
BOURNE
niereg., ?—1968—?, Melbourne, VIC

16. BIULETYN INFORMACYJNY KOMITETU RODZICIELSKIEGO W GEE-
LONG
niereg., 1964—1965, Geelong, VIC

17. BIULETYN INFORMACYJNY KRAJOWEGO KOMITETU ZBIÓRKI NA DOM PIELGRZYMA W RZYMIĘ IM. PAPIEŻA JANA PAWŁA II niereg., 1980—?, Bankstown, NSW

U w a g a: w roku 1980 jako dodatek do Przegląd Katolicki. Organ Duszpasterstwa Polskiego w Australii i Nowej Zelandii
Biuletyn Informacyjny Krajowego Stowarzyszenia Polskich Kombatantów zob. Kombatant w Australii

18. BIULETYN INFORMACYJNY POLSKIEJ MACIERZY SZKOLNEJ W P.A. dwumies., 1959—1960, Adelaide, SA
19. BIULETYN INFORMACYJNY. RADA ORGANIZACJI POLSKICH W A.C.T. DLA SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO W KANBERZE I QUEANBEYAN kwart., lata osiemdziesiąte (?—?), Canberra, ACT
20. BIULETYN INFORMACYJNY. SKARB NARODOWY. KOMISJA SKARBU NARODOWEGO NA VICTORIE niereg., 1951—?, Melbourne, VIC
21. BIULETYN INFORMACYJNY. SKARB NARODOWY. KOMISJA W NEW SOUTH WALES niereg., 1952, Sydney, NSW
22. BIULETYN INFORMACYJNY. SKARB NARODOWY „ZJEDNOCZENIE”. KOMISJA SKARBU NARODOWEGO ZJEDNOCZENIE NA WIKTORIE niereg., 1956—?, Melbourne/Blackburn, VIC
23. BIULETYN INFORMACYJNY SPÓŁDZIELNI „DOM POLSKI” IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W MELBOURNE niereg., 1954—?, Melbourne, VIC
24. BIULETYN INFORMACYJNY. STOWARZYSZENIE POLSKIE IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W DARRA niereg./dwutyg., 1955—1960, Darra, QLD
25. BIULETYN INFORMACYJNY. ZWIĄZEK POLAKÓW W NOWEJ POŁUDNIOWEJ WALII — ODDZIAŁ MAITLAND ?, 1959—1961/1966—?/1976—?, Maitland, NSW
- Biuletyn Informacyjny Związku Polskiego w Newcastle zob. Polak w Newcastle. Biuletyn. Pismo Związku Polaków na Okręg Newcastle
26. BIULETYN NO 1 — KOŁO POLAKÓW OTTOWAY ?, 1966, Ottoway, SA
- U w a g a: opublikowano tylko jeden numer czasopisma Biuletyn „Ognisko”. Związek Polski w Newcastle zob. Polak w Newcastle. Biuletyn. Pismo Związku Polaków na Okręg Newcastle
Biuletyn Organizacyjny Millenium zob. Biuletyn Głos Millenium
27. BIULETYN POLONII W GEELONG mies., 1968—?, Geelong, VIC
- Biuletyn. Polska Macierz Szkolna w Południowej Australii zob. Biuletyn Informacyjny Polskiej Macierzy Szkolnej w P.A.

28. BIULETYN POLSKI (SYDNEY)
niereg., 1969—?, Sydney, NSW
U w a g a: czasopismo wydawane przez konsulat PRL
Biuletyn Polskich Organizacji w A.C.T. zob. Millenium. Polski Biuletyn Sto-
teczny
29. BIULETYN POLSKIEJ GRUPY TANECZNEJ „POLONEZ”
niereg., 1970—?, Melbourne, VIC
Biuletyn Polski. Pismo Polaków w A.C.T. zob. Millenium. Polski Biuletyn
Stoieczny
Biuletyn Polski. Pismo Polaków w Newcastle i Okolicy zob. Polak w New-
castle. Biuletyn. Pismo Związku Polaków na Okręg Newcastle
30. BIULETYN. RADA ORGANIZACJI POLSKICH NA TASMANII
kwart., 1961—?, Hobart, TAS
31. BIULETYN RADY ORGANIZACJI POLSKICH W WIKTORII
?, 1959, Moonee Ponds/Melbourne, VIC
32. BIULETYN. SKARB NARODOWY. KOMISJA SKARBU NARODOWEGO NA
AUSTRALIE
niereg., 1950—1951, Sydney, NSW
33. BIULETYN STOWARZYSZENIA POLAKÓW W FAWKNER I SĄSIEDNICH
DZIELNIC, VIC
niereg., 1960—?, North Coburg/Melbourne, VIC
34. BIULETYN STOWARZYSZENIA POLAKÓW W QUEENSLAND
niereg./mies., 1951—?, Brisbane, QLD
35. BIULETYN SZKOLNY
niereg., 1966—?, Geelong, VIC
36. BIULETYN. ZWIĄZEK POLAKÓW W GEELONG
niereg., 1971—?, Geelong, VIC
37. BIULETYN. ZWIĄZEK POLAKÓW W WIKTORII (NA ST. KILDZIE)
?, 1950, Melbourne, VIC
U w a g a: opublikowano tylko jeden numer czasopisma
38. BIULETYN ZWIĄZKU POLAKÓW
?, lata osiemdziesiąte (?—?), Brisbane, QLD
Biuletyn Związku Polskiego „Ogniwo” w Newcastle zob. Polak w Newcastle.
Biuletyn. Pismo Związku Polaków na Okręg Newcastle
39. BULLETIN OF THE POLISH PHILATELIC SOCIETY OF AUSTRALIA
mies., 1959—?, Melbourne, VIC
Bulletin — Polskie Stowarzyszenie Filatelistyczne zob. Bulletin of the Polish
Philatelic Society of Australia
Carpathiana. Biuletyn Informacyjny Klubu Karpatczyków w Melbourne zob.
Komunikat Klubu Karpatczyków. Klub Karpatczyków Melbourne

40. CIRCULAR. THE FREDERIC CHOPIN SOCIETY IN VICTORIA
niereg., 1968, Melbourne, VIC
41. CZUJ DUCH
niereg., 1950—?, Melbourne, VIC
42. CZUWAJ. CZASOPISMO OKRĘGU ZHP — AUSTRALIA
niereg., 1969—?, Ashfield/Sydney, NSW
43. DER GEZERD TRIBUNE
?, 1932, ?, ?
U w a g a: czasopismo wydawane bądź czytane przez Żydów polskich
44. DER LANDSMAN
niereg., 1964—?, Melbourne, VIC
U w a g a: czasopismo wydawane bądź czytane przez Żydów polskich
45. DER YIDDISHER PIONER
?, 1928, ?, ?
U w a g a: czasopismo wydawane bądź czytane przez Żydów polskich
46. DI POST
?, 1936—1968, ?, ?
U w a g a: czasopismo wydawane bądź czytane przez Żydów polskich
47. DI YIDDISHE NAIES
?, 1935—?, ?, ?
U w a g a: czasopismo wydawane bądź czytane przez Żydów polskich
48. DI YIDDISHE VOCH
?, 1932—1935, ?, ?
U w a g a: czasopismo wydawane bądź czytane przez Żydów polskich
49. DWIE LEWE NOGI
niereg., 1972—?, Adelaide, SA
50. ECHO — OPOWIADANIA. POLSKI PRZEGLĄD LITERACKO-INFORMACYJNY
mies., 1952, Perth, WA
U w a g a: w roku 1952 jako dodatek do Echo. Polski Tygodnik Niezależny
51. ECHO. POLSKI TYGODNIK NIEZALEŻNY
tyg./dwutyg., 1950—1952, Perth, WA
U w a g a: czasopismo posiada dodatki —
Echo — Opowiadania, 1952
U w a g a: w roku 1952 jako samodzielne czasopismo Echo — Opowiadania.
Polski Przegląd Literacko-Informacyjny
Nasze Drogi, ?—?

52. **FACES IN THE STREET**
niereg., 1962—?, Klemzig, SA
53. **FORUM**
tyg./niereg., 1953, Sydney, NSW
U w a g a: czasopismo posiada dodatek —
Forum Młodych, 1953
54. **FREE POLAND NEWS BULLETIN**
niereg., 1945—1946, Sydney, NSW
55. **GAZETKA**
niereg., 1934 (?), Brisbane, QLD
56. **GAZETKA POLSKIEJ SZKOŁY SOBOTNIEJ W HOBART**
niereg., 1965, Hobart, TAS
57. **GAZETKA ŚCIENNA OBOZU W BRISBANE**
niereg., 1941—?, Brisbane, QLD
58. **GŁOS DOMU POLSKIEGO**
niereg., 1975—?, Adelaide, SA
59. **GŁOS POLSKI**
tyg./mies./dwutyg./tyg., 1950—1952—1953, Geelong/Melbourne/Sydney/Melbourne,
VIC/NSW
60. **GŁOS POLSKI ILUSTROWANY. BIULETYN ZWIĄZKU POLSKIEGO W NO-
WEJ POŁUDNIOWEJ WALII**
?, ?, Concord West, NSW
Głos Polski — Informacyjny Miesięcznik Związku Polaków Stanu Viktoria
zob. Głos Polski
Głos Polski. Zjednoczona Prasa Polska w Australii zob. Głos Polski
61. **GROMADA. KRONIKA KLUBU POLSKIEGO UNIWERSYTETU W ADELAJ-
DZIE**
?, 1971—1976, Adelaide, SA
62. **GRONO. BIULETYN MŁODZIEŻY WSCHODNICH DZIELNIC MELBOURNE**
niereg., 1983—?, Melbourne/Rowville, VIC
63. **HERALD POLSKI. TYGODNIK POLAKÓW W AUSTRALII I NOWEJ ZE-
LANDII**
tyg., 1982—?, Sydney, NSW
64. **INFORMATOR POLSKI W AUSTRALII**
niereg., 1963—?, Melbourne, VIC
U w a g a: wydawnictwo informacyjne, aktualizowane
65. **JEZU, UFAM TOBIE. BIULETYN STOWARZYSZENIA BOŻEGO — BLACK-
TOWN**
niereg., 1953—?, Blacktown, NSW
Kalendarzyk Informator INGOSU na 1952 rok zob. Kalendarzyk na rok 1954

66. KALENDARZYK NA ROK 1954
roczn., 1952/1954, Sydney, NSW

U w a g a: jeden z dwóch wydanych w Australii kalendarzy dla Polaków

67. KOMBATANT. BIULETYN STOWARZYSZENIA POLSKICH KOMBATAN-
TÓW KOŁA NR 1 — SYDNEY
kwart., 1970—?, Sydney, NSW

68. KOMBATANT. KOMUNIKAT INFORMACYJNY KOŁA STOWARZYSZENIA
POLSKICH KOMBATANTÓW NR 8, BRISBANE, QUEENSLAND
niereg., 1956—?, Brisbane, QLD

69. KOMBATANT W AUSTRALII
niereg., 1959—1962/1965—?, Canberra, ACT

U w a g a: w latach 1963—1964 jako dodatek do Tygodnik Polski oraz Wiado-
mości Polskie. Piśmo Polaków w Australii i Nowej Zelandii

70. KOMBATANT W ZACHODNIEJ AUSTRALII
niereg., 1960—1974, Perth, WA

71. KOMUNIKAT DOMU POLSKIEGO W GEELONG
roczn., 1962—?, Geelong, VIC

72. KOMUNIKAT DUSZPASTERSKI. DUSZPASTERSTWO POLSKIE
niereg., 1959—?, Bowen Hills/Brisbane, QLD

73. KOMUNIKAT DUSZPASTERSTWA POLSKIEGO
niereg., ?—1953—?, Canberra, ACT

74. KOMUNIKAT DUSZPASTERSTWA POLSKIEGO DIECEZJI HOBART
mies., ?—1970—?, Moonah, TAS

75. KOMUNIKAT DUSZPASTERSTWA POLSKIEGO W DIECEZJI SALE
niereg., ?—1966—?, Sale, VIC

76. KOMUNIKAT HARCERSKI. ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO. KO-
MENDA HUFCA „MAZOWSZE” — ADELAIDE
niereg., ?—1962—?, Adelaide, SA

Komunikat Informacyjny. Związek Byłych Żołnierzy Samodzielnej Brygady
Koło nr 8, Brisbane zob. Kombatant. Komunikat Informacyjny Koła Stowa-
rzenia Polских Kombatantów Nr 8, Brisbane, Queensland

Komunikat Informacyjny. Związek Byłych Żołnierzy Samodzielnej Brygady
Strzelców Karpaccich. Oddział Australia. Hobart zob. Komunikat Zarządu Od-
działu. Związek Byłych Żołnierzy Samodzielnej Brygady Strzelców Karpaccich.
Oddział Australia. Hobart

77. KOMUNIKAT INFORMACYJNY. ZWIĄZEK POLAKÓW W HOBART
mies./dwumies., 1950—?, Hobart, TAS

U w a g a: czasopismo posiada dodatki —
Komunikat. Klub Karpaczyków w Hobart, 1970

Komunikat Koła Młodych przy Związku Polaków w Hobart, ?—?
Stowarzyszenie Polskich Kombatantów. Koło nr 7, ?—?

78. KOMUNIKAT. KLUB KARPATCZYKÓW W HOBART
niereg., 1970—?, Hobart, TAS
U w a g a: w roku 1970 jako dodatek do Komunikat Informacyjny. Związek Polaków w Hobart
79. KOMUNIKAT. KLUB SPORTOWY „BIAŁY ORZEŁ” — HOBART
niereg., 1962—?, Hobart, TAS
80. KOMUNIKAT. KLUB SPORTOWY POLONIA — MARYBIRNONG
niereg., ?—1970—?, Melbourne, VIC
81. KOMUNIKAT KLUBU KARPATCZYKÓW. KLUB KARPATCZYKÓW MELBOURNE
mies./niereg., 1952—?, Melbourne, VIC
82. KOMUNIKAT KOŁA SPK. STOWARZYSZENIE POLSKICH KOMBATANTÓW (AUSTRALIA) KOŁO NR 3 MELBOURNE
niereg., ?—1969—?, Melbourne, VIC
83. KOMUNIKAT. KOMISJA SKARBU NARODOWEGO NA POŁUDNIOWĄ AUSTRALIĘ, HENLEY BEACH
niereg., 1950—1951, Henley Beach, SA
84. KOMUNIKAT. KOMITET OBCHODÓW TYSIĄCLECIA CHRZTU POLSKI W KWINSLANDII
mies., 1964—1967, Brisbane, QLD
85. KOMUNIKAT. KOMITET TYSIĄCLECIA CHRZTU POLSKI W POŁUDNIOWEJ AUSTRALII
?, 1966, Adelaide, SA
86. KOMUNIKAT 59 KRĘGU STARSZEGO HARCERSTWA „PODLASIE”
niereg., 1955—?, Geelong, VIC
87. KOMUNIKAT. POLSKA MACIERZ SZKOLNA W POŁUDNIOWEJ AUSTRALII — KOŁO ENFIELD
niereg., 1967, Enfield, SA
88. KOMUNIKAT. POLSKIE KOŁO KULTURALNO-ARTYSTYCZNE W MELBOURNE
niereg., 1965/?/—?, Melbourne, VIC
Komunikat Prasowy zob. Gazetka
89. KOMUNIKAT. SKARB NARODOWY. KOMISJA SKARBU NARODOWEGO NA POŁUDNIOWĄ AUSTRALIĘ
niereg., 1950—?, Adelaide, SA
Komunikat Specjalny. Polska Misja Katolicka w Hobart zob. Millenium. Polska Misja Katolicka w Hobart

90. KOMUNIKATY DUSZPASTERSTWA POLSKIEGO
?, 1972—?, Canberra, ACT
91. KOMUNIKAT ZARZĄDU ODDZIAŁU. ZWIĄZEK BYŁYCH ŻOŁNIERZY SAMODZIELNEJ BRYGADY STRZELCÓW KARPACKICH. ODDZIAŁ AUSTRALIA. HOBART
niereg., 1952—?, Hobart, TAS
92. KOMUNIKAT ZARZĄDU POLSKIEGO W ASHFIELD
niereg., 1960, Ashfield/Sydney, NSW
93. KOMUNIKAT. ZRZESZENIE POLSKICH KLUBÓW SPORTOWYCH W AUSTRALII, MELBOURNE
niereg., 1969/?/—?, Melbourne, VIC
94. KOMUNIKAT. ZWIĄZEK POLAKÓW NA TASMANII. ODDZIAŁ LAUNCESTON
niereg. 1955/?/—?, Launceston, TAS
U w a g a: czasopismo posiada dodatek —
Klub Karpatczyków, ?—1960/1964—1965/1970—1971
Komunikat. Związek Polaków w Hobart zob. Komunikat Informacyjny. Związek Polaków w Hobart
95. KOMUNIKAT. ZWIĄZEK POLAKÓW W POŁUDNIOWEJ AUSTRALII
?, 1972, Adelaide, SA
96. KOMUNIKAT. ZWIĄZEK POLAKÓW W WIKTORII
niereg., 1950—?, Melbourne, VIC
97. KRONIKA HARCERSKA
?, 1967, Adelaide, SA
98. KURIER POLSKI
mies., 1970—?, Annandale, NSW
U w a g a: czasopismo finansowane przez konsulat PRL
99. MARAYONG. BIULETYN. DOM DZIECKA POLSKIEGO
niereg., 1962—1963, Marayong, NSW
Marayong. Biuletyn Budowy Kościoła Matki Bożej Częstochowskiej — Pomnika Ku Czcii Poległych zob. Przegląd Katolicki. Organ Duszpasterstwa Polskiego w Australii i Nowej Zelandii
100. MELBOURNE CHRONICLE
dwumies., 1975—?, Melbourne, VIC
101. MERKURIUSZ ZIEM WSCHODNICH RZECZYPOSPOLITEJ
dwumies., 1968—1970, Melbourne, VIC
102. MILLENIUM. POLSKA MISJA KATOLICKA W HOBART
niereg., 1963—?, Hobart, TAS

Millenium. Polski biuletyn parafialny dla Kanberry i Queanbeyan wydawany przez duszpasterza, żeby pokrzepić ducha narodowego i religijnego zob. Millennium. Polski Biuletyn Stołeczny

103. MILLENIUM. POLSKI BIULETYN STOŁECZNY
mies./dwumies., 1954—1967, Canberra, ACT
104. NAJPIĘKNIEJSZE OPOWIEŚCI. MAGAZYN PRZYGÓD I ROMANSÓW
?, 1955, Adelaide, SA
U w a g a: opublikowano tylko jeden numer czasopisma
105. NASZA DROGA
dwutyg., 1952—?, Adelaide, SA
U w a g a: czasopismo posiada dodatek —
Nasza Dróżka, 1960—?
106. NASZE WIADOMOŚCI
mies., 1949—?, Tarraleah, TAS
107. NASZ MISJONARZ. KATOLICKI MAGAZYN MISYJNY
kwart., 1969—?, Canberra, ACT
108. NASZ SZTANDAR. ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO. HUFIEC „MA-
ZOWSZE” W ADELAJDZIE
niereg., 1965—1966, Fitzroy/Adelaide, SA
109. NASZYM ZDANIEM. PISMO RADY ORGANIZACJI POLSKICH W STANIE
WIKTORII
niereg., 1961—1963, Melbourne, VIC
110. NEWS FROM POLAND
niereg., 1962—1965, Sydney, NSW
U w a g a: czasopismo wydawane przez konsulat PRL
Newsletter... Polski Klub Akademicki, Adelaide University, Adelaide... mostly
business and rumors and scandals and real news zob. Adelaide University
Polish Club Newsletter
Nouvelles Polonaises — Dział Polski [w:] Le Courrier Australien zob. The
Polish Affairs [w:] Le Courrier Australien
111. NOWA EPOKA. MIESIĘCZNIK CHRZEŚCIJAŃSKO-SPOŁECZNY
mies., 1983—?, Adelaide, SA
112. NURT. CZASOPISMO SPOŁECZNE
mies./kwart., 1963—1968, Rockdale/Sydney, NSW
U w a g a: czasopismo posiada dodatek —
Nurt Digest, ?—?
113. OGNIWO. BIULETYN KLUBU POLSKIEGO W ASHFIELD
niereg., 1972—?, Ashfield, NSW

Okólnik. Koło Nauczycielskie przy Związku Polaków w Południowej Australii
zob. Okólnik. Polska Macierz Szkolna w Południowej Australii

114. OKÓLNIK. POLSKA MACIERZ SZKOLNA W POŁUDNIOWEJ AUSTRALII
niereg., 1954—1956, Kensington/Albert Park, SA
115. OKÓLNIK. R.O.P. CONSTRUCTION COMPANY, ST. ALBANS, VIC
niereg., 1964—?, St. Albans, VIC
116. OKÓLNIK. STOWARZYSZENIE POLSKICH KOMBATANTÓW (AUSTRALIA)
KOŁO NR 12 GEELONG
niereg., ?—1969—?, Geelong, VIC
Okólnik. Związek Byłych Żołnierzy Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich. Oddział Australia. Hobart zob. Komunikat Zarządu Oddziału. Związek Byłych Żołnierzy Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich. Oddział Australia. Hobart
117. PANORAMA. MIESIĘCZNIK ILUSTROWANY
mies., 1969—?, Sydney, NSW
118. POCHODNIA. POLSKIE PISEMKO CHRZEŚCIJAŃSKIE
mies., 1954—1961 (?), Mt. Lawley/Perth, WA
119. POLAK W ADELAJDZIE. BIULETYN ZWIĄZKU POLAKÓW W POŁUDNIOWEJ AUSTRALII
mies./niereg., 1966—1970, Adelaide, SA
U w a g a: lub jako dodatek do Tygodnik Polski
120. POLAK W AUSTRALII
tyg., 1942, ?, ?
121. POLAK W NEWCASTLE. BIULETYN. PISMO ZWIĄZKU POLAKÓW NA OKRĘG NEWCASTLE
dwumies./niereg./mies., 1952—?, Newcastle, NSW
122. POLAND
mies., 1934(?), Brisbane, QLD
123. POLISH AND CENTRAL EUROPEAN REVIEW
mies., 1942—1945, Sydney, NSW
U w a g a: czasopismo wydawane przez konsulat RP
Polish Bulletin zob. Polish News
124. POLISH NEWS
mies., 1951—1954/1956/1961—?, Sydney, NSW
U w a g a: lub jako dodatek do Wiadomości Polskie. Pismo Polaków w Australii i Nowej Zelandii
125. POLONIA AUSTRALIJSKA
mies., 1930—1931, Brisbane, QLD

126. POLONIA. PISMO POLONII AUSTRALIJSKIEJ
mies., 1965—1967, Sydney, NSW
Polonia — Stowarzyszenie Polaków w Queensland w Brisbane zob. Tygodnik Polski (Brisbane)
Polska Macierz Szkolna w Południowej Australii zob. Okólnik. Polska Macierz Szkolna w Południowej Australii
127. PORADNIK NAUCZYCIELSKI. CZASOPISMO KOMISJI OŚWIATOWEJ POLONII AUSTRALIJSKIEJ
mies./niereg., 1964—?, Croydon/Sydney, NSW
128. PRZEGLĄD KATOLICKI
?, lata osiemdziesiąte (?—?), Sydney, NSW
129. PRZEGLĄD KATOLICKI. ORGAN DUSZPASTERSTWA POLSKIEGO W AUSTRALII I NOWEJ ZELANDII
niereg./kwart./dwumies./mies., 1967—?, Marayong/Bankstown, NSW
U w a g a: czasopismo posiada dodatek —
Biuletyn Informacyjny Krajowego Komitetu Zbiórki na Dom Pielgrzyma w Rzymie im. Papieża Jana Pawła II, 1980
Przegląd Sportowy zob. Biuletyn Informacyjny. Klub Sportowy „Polonia” Adelaide
130. PRZEWODNIK KATOLICKI
niereg., 1961—?, Hobart, TAS
131. QUO VADIS. PISMO INFORMACYJNE WYDAWANE PRZEZ ZARZĄD KOŁA POLSKIEGO W POŁUDNIOWYCH PRZEDMIEŚCIACH ADELAIDE W POŁUDNIOWEJ AUSTRALII. (POPZEDNIO ZNANE JAKO KOŁO POLSKIE W ST. MARY'S)
?, 1969, Adelaide, SA
132. ROBOTNIK POLSKI
mies., 1957—1959, Cairns, QLD
133. SŁOWO POLSKIE. PISMO FEDERACJI ORGANIZACJI POLSKICH W POŁUDNIOWEJ AUSTRALII
niereg./mies., 1977—?, Adelaide/Fulham, SA
Socjal-Demokrata. Polskie Pismo Robotnicze w Australii i Nowej Zelandii zob. Robotnik Polski
134. SPOŁEM. GŁOS WOLNYCH POLAKÓW
niereg., 1975—?, Bundoora, VIC
135. SPORT
niereg., 1971—?, Hobart, TAS
136. SPORTOWIEC. MIESIĘCZNY BIULETYN INFORMACYJNY
mies., 1977—?, Bankstown, NSW

137. SPRAWOZDANIE Z... ROKU PRACY TOWARZYSTWA WIEDZY O POLSCE
W ADELAJDZIE
roczn., 1963—?, Greenacres, SA
138. STOWARZYSZENIE POLSKICH KOMBATANTÓW (AUSTRALIA) KOŁO NR
2 ADELAIDE
niereg., 1965—?, Adelaide, SA
139. STRONICA POLSKA [w:] THE MUSES MAGAZINE
?, 1928, Brisbane, QLD
140. SUWERENNOŚĆ
mies., lata osiemdziesiąte (?—?), Newport, VIC
141. ŚWIATŁA I CIENIE. BIULETYN KOMITETU MIĘDZYORGANIZACYJNEGO
W POŁUDNIOWEJ AUSTRALII
niereg., 1956—?, St. Leonards/Fitzroy, SA
Świat Pracy. Polskie Pismo Robotnicze w Australii i Nowej Zelandii zob.
Robotnik Polski
142. THE BRIDGE
?, 1964—1973, Sydney, NSW
143. THE POLISH AFFAIRS [w:] LE COURRIER AUSTRALIEN
tyg., 1931—1933, Sydney, NSW
144. THE POLISH BULLETIN OF FEDERAL COUNCIL OF POLISH ASSOCIA-
TIONS IN AUSTRALIA
niereg. 1951/?/—1956, Sydney, NSW
145. TU I TAM
mies., 1986—?, Richmond, VIC
Tygodnik Katolicki zob. Tygodnik Polski
146. TYGODNIK POLSKI
tyg., 1949—?, Coburg/Melbourne/Brunswick/Melbourne, VIC
U w a g a: czasopismo posiada dodatki —
Kombatant Polski w Australii, 1971
Kombatant w Australii, 1963—1964
U w a g a: w latach 1959—1962/1965—? jako samodzielne czasopismo
Mały Przegląd Sportowy, 1967—?
Margines, 1967—1972
Polak w Adelajdzie, 1966—1970
U w a g a: lub jako czasopismo samodzielne
Polonia Nowozelandzka, 1981—?
Tygodniczek, 1953—1954
Tygodniczek dla Młodzieży, 1951—1953
Widnokreghi, 1979

U w a g a: w latach 1956—1958/1961—1962 jako dodatek do Wiadomości Polskie. Pismo Polaków w Australii i Nowej Zelandii

147. TYGODNIK POLSKI (BRISBANE)
niereg./tyg., 1951—1953, Brisbane, QLD
Tygodnik Polski [w:] The Catholic Leader zob. Tygodnik Polski (Brisbane)

148. UNZER GEDANK
?, 1949, ?, ?

U w a g a: czasopismo wydawane bądź czytane przez Żydów polskich

149. WELCOME!
roczn., 1950/1951, ?, ?

U w a g a: jeden z dwóch wydanych w Australii kalendarzy dla Polaków

150. WIADOMOŚCI A—K—OWSKIE
niereg., 1962—? Sydney, NSW

151. WIADOMOŚCI HANDLOWE
mies., 1952—1954, Geelong, VIC

152. WIADOMOŚCI POLONII ADWENTYSTYCZNEJ
kwart./niereg., 1975—?, Melbourne, VIC

153. WIADOMOŚCI POLSKIE. PISMO POLAKÓW W AUSTRALII I NOWEJ ZE-
LANDII
mies./dwutyg./tyg., 1942—?, Sydney, NSW

U w a g a: czasopismo posiada dodatki —

Biuletyn Informacyjny — Koło A.K., 1957—1961/1964

U w a g a: w latach 1952—1956/1962—1963 jako samodzielne czasopismo Biuletyn Informacyjny — Koło Byłych Żołnierzy Armii Krajowej, Oddział w Nowej Południowej Walii

Biuletyn — Komitet Budowy Kościoła w Marayong, 1965—1966

U w a g a: zob. Przegląd Katolicki. Organ Duszpasterstwa Polskiego w Australii i Nowej Zelandii

Czuwaj, 1960

Dodatek Historyczny redagowany przez Mariana Szczepanowskiego, 1962—1963

Dodatek Młodych, 1954—1956

Działwa Polska, 1958—1965/1971—1974

Forum Polek, 1965—1974

Głos Młodych zob. Dodatek Młodych

Ingos — Biuletyn, 1954

Kombatant w Australii, 1963—1964

U w a g a: w latach 1959—1962/1965—? jako samodzielne czasopismo

Mały Przegląd Sportowy, 1967—1968

Młody Las, 1961—1963/1966—1967

Niedzielną Czytanką dla Dzieci, 1956

Pandemonium, 1959

Pani i Dom, 1958—1960/1962—1965
 Pazurem Kangura, 1967—1968
 Polish News, 1951—1952/1961

U w a g a: lub jako czasopismo samodzielne
 Polska gazetka dla polskich dzieci, 1954—1955
 Polska na morzu, 1959—1960/1967—1970
 Rzeczpospolita, 1971—1972

U w a g a: czasopismo Delegatury Rządu RP w Australii
 Skrzydła, 1964—1965/1969/1974
 Sportowiec Polski w Australii, 1963—1965
 Stadion, 1958—1960
 Widnokreęgi, 1956—1958/1961—1962

U w a g a: w roku 1979 jako dodatek do Tygodnik Polski
 Wiek Wiedzy, 1958—1960/1962—1963/1967—1968
 Zagadnienia gospodarcze, 1962—1963
 Ziemie Piastowskie, 1959—1960

154. WIARUS. NA TROPIE HUMBUGU I WARCHOLSTWA
 niereg., 1977—?, Sydney, NSW

155. WICI ZLOTOWE. HARCERSKI ZLOT TYSIĄCLECIA W AUSTRALII W PIC-
 TON LAKE, N. P. WALIA
 ?, 1966, Sydney, NSW

156. WIECZORY POLSKIE. ŻYWA GAZETA
 tyg., 1942—1943, Sydney, NSW

U w a g a: czasopismo mówione, przebieg zebrań został opublikowany w roku
 1943 jako Wieczory Polskie. Żywa Gazeta. Numer Jubileuszowy

Związek Polski na Okręg Newcastle — Polak w Newcastle zob. Polak w New-
 castle. Biuletyn. Pismo Związku Polaków na Okręg Newcastle

UZUPEŁNIENIE

Już po złożeniu niniejszej bibliografii do druku ukazała się recenzja pracy cy-
 towanej przeze mnie w przyp. 7*; autorem recenzji jest przywoływany tu już wie-
 lokrotnie Wojciech Chojnacki. Na liście pism nie znanych dotąd J. Kowalikowi
 umieścił on 25 pozycji, z czego aż 16 (!) pochodzi z Australii. Ponieważ liczba ta
 wybitnie powiększa ilość podanych w bibliografii czasopism — ze 156 do 172 —
 podaję tutaj ich spis. Zawiera on: numer kolejny, numer w ciągu bibliograficznym,
 tytuł, datę początkową i końcową, miasto, stan. Żadne z opisanych przez W. Choj-
 nackiego pism nie zostało określone danymi o częstotliwości ich ukazywania się.

1. (24a) BIULETYN INFORMACYJNY. ZWIĄZEK POLAKÓW PÓŁNOCNO-
 -WSCHODNIEJ WIKTORII
 ?, ?—1978—?, Benalla, VIC

2. (24b) BIULETYN. LIBERAL PARTY OF AUSTRALIA, S.A. DIVISION

* Por. „Przegląd Polonijny”, 1989, z. 2, s. 134—136.

ADELAIDE POLISH BRANCH

?, 1976—?, St. Peters, SA

3. (27a) BIULETYN POLSKI
?, 1976—?, St. Peters, SA
4. (56a) GAZETKA SZKOŁY POLSKIEJ IM. ADAMA MICKIEWICZA W PERTH
?, 1973—?, Perth, WA
5. (93a) KOMUNIKAT. ZWIĄZEK ORŁA BIAŁEGO W POŁUDNIOWEJ
AUSTRALII
?, 1977—?, Adelaide, SA
6. (98a) LILIE MARYI
?, 1984—?, Adelaide, SA
7. (98b) ŁĄCZNIK W ZACH[ODNIEJ] AUSTRALII
?, 1975—?, Perth, WA
8. (103a) NA CZASIE
?, 1978, Hobart, TAS
9. (105a) NASZE SPRAWY
?, 1976—?, Perth, WA
10. (116a) O NAS I DLA NAS
?, 1980—?, ?, VIC
11. (123a) POLISH HILL RIVER NEWSLETTER
?, 1984—?, Hill River, SA
12. (126a) PO PROSTU
?, 1976—?, Unley/Dulwich, SA
13. (131a) REVIEW. OFFICIAL NEWSLETTER POLISH SONG AND DANCE
ENSEMBLE "KUJAWY" OF NEWCASTLE
?, 1976—?, Newcastle, NSW
14. (136a) SPRAWA POLSKA
?, 1974—?, Adelaide, SA
15. (140a) SZPILA
?, 1977—?, Sturt/Semaphore Park, SA
16. (140b) ŚWIATŁA I CIENIE
?, 1979—?, Adelaide, SA